

შიქაელ წსელოსი

ღარბანებაჲ სიტყუასა

ჲას იმრთისმეტყუელისასა მეტყუელსა:

ჰითარსა იქმნა სირმშო მრავალთა კმათა შორის,
ჲბრეთვე სირმშო მკულართაგან ღირს იხინა ყოვალ*



ქუენ ვიდრემე მრავალთა ძმათა შორის სირმშოებად(რომ.8,29), თუ რასა ცხადჰყოფს სახელი ესე, გამომწულიღველთა იკითხეთ, ხოლო სხუათაცა ესევეთარისა ამის სახელისა საცნაურებათა გამოვეციებ, რამეთუ ვჰპოებ საღმრთოსა ჩერილსა ოთხგზის წარმომჩინებლად სიტყუასა ამას სირმშობისასა, რამეთუ: სირმშოდ ყოვლისა აგებულისად(კოლ.1,15) და სირმშოდ მრავალთა ძმათა შორის და სირმშოდ მკულართაგან (კოლ.1,18). შა კუალად მარტივად ესრეთ სირმშოდ (ებრ.1,6), თჳნიერ სხჳსა მიმართისა თჳსებითისა მოჳსენებისა, ქადაგებს იგი ოფალსა.

წარნა სხუანი ვიდრემე უდარესადრე შეაურვებენ მსმენელსა, ხოლო სირმშოდ ყოვლისა აგებულისად მოჳსენებაჲ შამბადებელისაჲ და ბუნებასა ჟამთა და საუკუნეთასა ზესთა დამყარებულისაჲ, უფროდსა ესე არს, რომელი სწყლავს გონებასა გამომწულიღველისასა: რამეთუ, უკუეთუ სირმშო ცისა და ქუეყანისა, და უაღრეს ამათსა ანუ მათ შინა არს, მასცა სადმე ჟამიერთა საცნაურებითა მიუღებიეს დასაბამი მყოფობითისა გუამოვნებისაჲ. წარნა უჯერო არს დაბადებულთა თანა შეტყუების ყოფაჲ შამბადებელისაჲ, რამეთუ ვითარ შეზომებით შეესწოროს შექმნული ჰემოქმედსა თჳსსა? და არცა ესე სამართალ არს, რათა ამიერ ირაცხვოდის პატივი იმრთეებისაჲ, რამეთუ არა ვინაითგან უხუცეს სხუათა არს შესაქმე მზისაჲ, ამის ძლით დამბადებელცა არს და იმერთ; არცა ცასა უხუცესობითა მზისაჲთა უსრულესობაჲ აქუს არსებისაჲცა, ვერცა განეღლთის არა-არსისაგან არსად მოსრულობასა; ეგრეთვე არცა ვინაითგან სირმშო ცისა არს ოფალი და თანად ყოვლისა აგებულისა, რაოდენსაცა სირველისაგან და წრთისა მიზეზისა მიუღიეს ყოფაჲ, ამისთჳს

10 ზესთა არსებისაცა არს და ზესთა საუკუნეობისა.

15 შიებოდედ უკუე ჩუენდად, თუ რაჲსა მნებებელი საღმრთოდ ჩერილი სირმშოდ ყოვლისა აგებულისად წამებს ყოფასა იმრთისასა. შე უკუე ვიტყჳ, ვითარმედ დამბადებელმან ყოვლისა აგებულისამან, სრულყო რაჲ ჩუენ-ძლითი განგებულებაჲ, და ახალ წდამ-ქმნილმან, თავსა შორის წჳსსა განაახლა ყოველივე ცოდვისა მიერ შემუსვრილი ბუნებაჲ, რამეთუ მის მიერ მიღებულთა მით კაცითა თავდგმულებით შესრულებულ ყო ყოველი და საღმრთოთა მადლთა სიმდიდრისა მიმნიჭებელმან მისდა, შუევამდგომელობითა მისითა, დამწოვბილი ბუნებაჲ ჩუენი, ვითარცა დამწუელებული და უჩინო-ქმნილი, კუალად ალაგო. ჰამეთუ ალგებად ამას ადგილსა კუალად ალგებაჲ გულისწმა იყოფოდედ, ესე იგი არს მეორედ დაბადებაჲ და კუალად შექმნაჲ, რომელსა საღმრთოსა ნათლისღებისა და სათნოებათა წარმართებისა მიერ მიაქუს შემტკიცებულებაჲ.

25 30 35 40 45
წმის უკუე ოსაღმრთოესისა განახლები-სა წინამძღუარ იქმნა რაჲ იმერთი, ვითარცა სახის დასაბამი რაჲმე სათნოებათა მიერისა ძეგლთ-მქანდაკებელობისა და ხატთ-მწერლობისა ჩუენისაჲ, სირმშოდ სახელ-იდვა ყოვლისა აგებულისად, ესე იგი არს დასაბამად და თავად მეორისა დაბადებისა ჩუენისაჲ, რამეთუ პირველი დაბადებაჲ ჩუენი სამოთხეს შინა სრულ იქმნა, რომლისა შესავალ არა-არსისაგან არსად მოყვანებაჲ იქმნა: ხოლო მეორე – ჰრისტეს შორის ბუნებისა ჩუენისა კუალად დაბადებაჲ, რომლისა დასაბამ არა თუ ყოფად მოსლვაჲ, არამედ კეთილად ყოფისა მიმართი შეცვალებაჲ იქმნა, რამეთუ დაკლებულ ვიქმნენით რაჲ ამისგან სიბოროტისა მიერ, კუალად თავისა მიმართ წჳსისა აღმიყვანნა განგებულებისა

* Corpus christianorum, Series graeca 58, Leuven, 2007. გვ. 321-329.

მიერ, ვინაიდან კეთილ რაიმე მოგზაურობა არს პირველისავე წესისა მიმართ აღყვანებად სულისა სათნოებათა-მიერიტა კუალად გებითა, რომლისა პირველ დამწყებლობითა **სირმშოდ** იწოდა ჭრისტი. **უსრეთ უკუე** *სირმშოდ ყოვლისა აგებულისად საღმრთოთა* *ჭერილისა მიერ სახელ-იდების* *აფალი ჩუენი*.

ჴოლო თუ ვითარ *მრავალთაცა ძმათა შორის* *სირმშოდ იწოდების*, რამეთუ *მრავალთა ძმათა შორისობასა განყოფილი ნაწილი აქუს ყოვლისა აგებულისად*, რამეთუ *მრავალნი ვითარცა ყოვლისავე შესაკრებელისა მიმართ მეორედ დაბადებულთა აგებულთადასა*, გამომაჩინებელ არიან ქუე-დაშთომილთა. **ჩითარ უკუე** **სირმშო** არს ყოვლისა აგებულისაცა და მრავალთა ძმათა შორისცა? რამეთუ კაცთ-მოყუარებისაგან მისისა და აღმრჩეველობისა ჩუენისა განყოფად ესე სახელთად იქმნა. **წა** რამეთუ მან ამისთვის *მოდრიკნა ცანი და გარდამოჯდა*(ფს.17,10; 143,5), *რათა ყოველივე ბუნება აღიყვანოს და ღირს ყოს* *ასაღმრთოესთა*; ხოლო ჩუენ, უფროსლა და გონებანი ჩუენნი, ვერ გულისხმისყოფითა ძალსა საიდუმლომასასა არა თანა მიჰყავს თანაშთამომავლობასა **აფლისასა**, არამედ პირველთანავე ჩუეულებათა შინა დაადგრეს.

ჩინათგან უკუე არა ყოველნივე **სირმშო**-სა მას თანა კუალად ვიშვენით, საღმრთოთა ამით მეორედ დაბადებითა, არამედ არიანვე ვიეთნიმე გარდასვლისა მიერსა მას დაძულებასა შინა დაშთომილნი, ამისთვის *სირმშოდ მრავალთა ძმათა შორის სახელ-იდების*, *ვიეთ ამათ თანა-ნერგქმნილთა მსგავსებასა* (რომ.6,5) *ხატისა მისისასა და მცნობელთა* ძალსა საიდუმლომასასა და მათთვის შთამოსრულისა თანა **ხეცად** მიმართ აღმავალთა. **წნუ** თუ ესრეთცა ითქუას, ვითარმედ საქმიოთისა და ხედვითისა სათნოებისა წინადამწყებელ რად იქმნა **აფალი**, საქმიოთისაებრ ვიდრემე სათნოებისა, ვითარცა უმდაბლესისა და ყოველთა შორის მდებარისა, *სირმშო იქმნა ყოვლისა აგებულისა*, ხოლო ხედვითისაებრ და უმაღლესისა – **სირმშო** ვიეთმე ძმათა, რომელთაცა ეგევითარისა ჩუეულებისა გუარად განსწავლნეს თავნი თვსნი.

წრამედ სირმშო და *მეუდართაგანცა*. **ჩინათგან შობად** *ითქუმის მათგანცა აღდგომა* *უსაშინლესად და უმსწრაფლესად*, *იმრ-*

თისმეტყუელისა მათაებრ, *რომელმან სამთა წესთა შინა აღრიცხუნა რად შობანი ჩუენნი*, სხუათა თანა ესეცა აღრიცხუა. **ჩინათგან უკუე გვჴმს ჩუენ ყოველთავე მუნადასა მოქალაქეობისა მიმართ მეორისა ცხორებისა მიერ სრბად, ხოლო პირველად **აფალმან** **წარველო** იგი სამისა დღისადა, რად აღდგა მკუდრეთით, რომლისათვისცა *სირმშოდ მეუდართაგან სახელ-იდების*, რამეთუ არა თუ ვინცა ვინ უწინარეს **აფლისა** ცხორებისავე მომართ მოიქცა, განმგდებელი მკუდრობისადა, **სირმშოდ** აღდგომისა ჩუენისად საგონებელ არს იგი, ვინაიდან რომელი არა ცხორებისა მიმართ აღდგეს, იგი კუალადცა მოკუდების. **ჴოლო ჭრისტი**, *რომელი მოკუდა*, *ცოდვითა მოკუდა ერთგზის*, ხოლო რომელი ცხოველ არს, ცხოველ არს *იმრთისა* (რომ.6,10) დიდისაებრ მოციქულისა.**

უსრეთ ვიდრემე აქაცა **სირმშო**ობისა სახელი არა განტევებულად, არამედ სხვსა მიმართისა თვსებისა თანა წარმოიჩინების. **ჴოლო** მე გამოვიძიე რად, ვპოე მოციქული მიმწერელად **წბრაელთა** და თვნიერ თანაშეუღლვისა მომწესენებულად ამის სახელისა: რამეთუ *რაჟამს*, ვმობს, *შემოჰყავსო კუალად სირმშოდ სოფლად*, *იტყვს*(ებრ.1,6). *ჩამეთუ აქა არცა მრავალთა ძმათა შორისობად დაერთვის*, *არცა ყოვლისა აგებულისა*, *არცა მეუდართაგანობად სახელსა სირმშოებისასა*, *არამედ ესრეთ მარტივად და განტევებულად მოიღებვის*. **ჩა**დასათვს უკუე სხუათა ვიდრემე ზედა დასდვა სახელი, ხოლო აქა მარტივად ვმა ყო? ანუ თუ რამეთუ ენება მარტივისა ამის მიერ მისა ყოველთავე შესწავებათა ამის სახელისათა შემოკრებად, გინათუ, ვითარ მე ვჴგონებ, აწინდელსა სადმე საწუთოსა შინა თვსებათა ამათთანა მხედველი **აფლისა** მოციქული თანად გულისწმა-ჰყოფსცა და ვმობს მისთვის, რამეთუ ესევითარი არს აქად ესე ცხორებად თვსებითი და სხვსა მიმართ თანა-მეტყუებითი. **ჴოლო** **ასაღმრთოესი** ცხორებად, რომლისა მიმართ დასასრულისა იგი დაწყნარებად ჩუენი მხედველ არს, ვინაიდან უაღრეს არს იგი და უთვსო, უაღრესადცა და უთვსოდ ჰხედავს მას იგი გულისმისყოფათა შინა და წარმოაჩენს სიტყუათა შინა.

ჴოლო რად არს აქა დართვად *კუალადი-საა?* რამეთუ *რაჟამს კუალად შემოჰყავსო*, *იტყვს*, *სირმშოდ სოფლად*. *ჩამეთუ ძუელად-*

ცა სადმე შემოიყვანა იგი შამამან განმგებლად ჩუენ-ძლითისა საიდუმლოვსად; არამედ მაშინ ვიდრემე მაცხოვარებისა ჩუენისა თვთმოქმედად შემოყვანებულ იქმნა, ხოლო რაჟამს კუალად შამისა მიერ სოფლად შემოყვანებულ იქმნეს, ვითარცა მსაჯული თუ-
5 ალუხუავი, შემოყვანებულ იქმნების წინაა-სწარმეტყუელისა **წანიელისაებრ**, რომლისა მიერ შესაძრწუნებელობად და საშინელებად წარმოითქმის მის საშჯელისა (დან.7:13-14,22).

10 **წ** უკუე ვინათგან სხსა ცხორებისა მიმართ განვემგზავრებით და არა თანა დავსრულდებით დასასრულსა ცხორებისასა, არამედ სხუად რადმე საუკუნოდ მიმითუალავს ჩუენ ამიერ მიცვალებულთა, გვკმს აქათ მუნ წარმავალთა წინაგანმზადებულ ყოფად, რათა არა შევშფოთნეთ და უსიტყუელ

ვიქმნეთ ჩუენ მიერ აქა ქმნილთათჳს. **ჴ**ოლო ვიტყვ არა ენისა რიტორობად აღლესვითა, არამედ სულისა განშუენებითა და სწიღისისა განწმედითა, რათა სამუნოდ იგი მსაჯული
5 კაცთმოყუარებით შჯად რწმუნებულ ვყოთ. **ღ**კუეთუ ესრეთ წარგჳმართნეთ თავნი თვსნი და ესრეთ მოწყალე ვყოთ მსაჯული მგლოვარე ქმნილთა მათთჳს, რომელთა-იგი პირველ დავაკლდით უხუებათა კეთილთასა და აქაჲსა განწმედისა მიერ მამულად სოფლად მოსლვისა მოსწრაფეთა, რომლისაგან განვრდომილ ვიქმნენით, უწყი, ვითარმედ ვითარცა
10 კაცთმოყუარემან არა შეგვწმენეს ხოლო ზენათ დაკუეთებულთა ცოდვისა მიერ, არამედ ზეცათა **სასუფეველისა მკვდრადცა** (იაკ.2,5) გამომაჩინნეს ჩუენ.

